

Aquest text està escrit amb paraules i accent lleidatà, per això alguns mots estan escrits tal i com es pronuncien. També inclou paraules autòctones d'aquest dialecte.

ALPICAT DE 1948

-Hola canalla! Sóc la Pilar, però si voleu dieu-me padrina, tots los nens del meu poble em diuen així.

Vaig néixer ara fa 87 anys a Alpicat, un poble a prop de Lleida, i tota la vida que hi he viscut.

Mons pares eren pagesos i tenien arbres fruiters amb peres i préssecs. També teníem algun oliver i un petit camp de sembrat. Però no us imagineu unes extenses plantacions, no, podeu comptar, lo just per viure.

Penseu que quan jo era petita com valtros encara no hi havia cap tractor al poble, per tant totes les feines que fa aquest vehicle les havíem de fer nantros, o bé les fèiem amb l'ajuda de la somera i la mula.

A l'estiu ens aixecàvem a trenc d'alba, recordo que mirava per la finestra de la meua habitació i veia com els primers rajos de sol treien el cap per l'horitzó.

Mos asseàvem i després anàvem a la cuina a esmorzar, poca cosa, que no teníem gaires duros, un tros de pa amb tomata o un bucí de secallona o cansalada amb un got de llet.

Quan acabàvem agafàvem los calders i mos en anàvem a la finca que estava a uns deu minuts a ajudar als pares.

Érem lo meu germà petit, el Francesc, que tenia nou anys, la meua germana gran la Teresina, que tenia tretze anys, mon pare, ma mare, mons padrins i jo, que a l'època de la que us parlo tenia onze anys.

Tots havíem d'ajudar ja que hi havia molta feina i no teníem prous diners per contractar jornalers.

A la tarda podíem anar a jugar, jo i les meves amigues volíem una bicicleta per poder anar amunt i avall pels camins que hi ha al voltant del poble, però es clar, feia molt poc que havia passat la guerra i la gent vivíem amb molta pobresa.

Los diumenges tothom feia festa, al matí mos empolainàvem amb els nostres millors vestits i mos en anàvem a missa.

Tot lo poble es reunia a l'església, i quan la missa s'acabava, si era un dia festiu mos podíem permetre el luxe d'anar al la plaça del poble a fer un vermut.

Després jo i la meua família mos en tornàvem cap a casa i dinàvem tots junts.

Com que als migdies d'estiu feia molta calor, després de dinar fèiem la migdiada.

A la tarda anàvem a jugar amb los nens del poble i cap al vespre sortíem a la “fresca” amb los veïns i amics, explicàvem històries i acudits, intercanviàvem xafarderies i xerràvem i rèiem molt. Quan ja era tard anàvem a dormir a l’espera d’un nou dia que seria igual i a la vegada diferent de tots els altres.

Els hiverns eren molt mes durs. Si a l’estiu ens passàvem el dia rient i jugant al carrer, menjant fruita dolça o banyant-nos a la bassa, a l’hivern era tot al contrari.

Aquest ambient de tristesa, serietat i de duresa per sobreviure al llarg de l’hivern ja començava pels volts de tots Sants quan començava a haver-hi molta feina; s’havia de llaurar els camps amb la mula o la somera i després sembrar lo blat. S’havia de tallar la llenya per poder escalfar-nos durant l’hivern i guardar-la dins el llenyer.

També collíem olives encara una mica verdes per fer-les en conserva, assecàvem tomates i altres verdures i preparàvem la matança del porc per l’hivern.

Cap als primers freds matàvem el porc, tots los veïns ens hi ajudaven i naltros ajudàvem als nostres veïns, anàvem al corral i matàvem l’animal, que havíem alimentat durant tot l’any, després havíem de preparar els embotits, la cansalada, el pernil salat, llimpiar els budells per fer butifarres, fuets llangonisses, i la sang s’utilitzava per a fer la butifarra negra, els peus i les orelles es conservaven amb sal i les llangonisses amb una tenalleta amb oli tapades amb una tapa de fusta. Quant ja ho teníem tot preparat ho penjàvem d’uns cordills al sostre del seller o al rebost perquè no hi arribessin les rates o els ratolins i aquesta carn l’allargàvem tot l’any.

Tota la cuina s’omplia de veïnes i entre totes fèiem lo mandongo, que es com sen diu de totes aquestes feines perquè la carn del tocino quedés ben arreglada, llesta per menjar.

Era una època de recolliment i d’estar a casa, d’ajudar a la família i fins i tot de dures penúries depenent de si la família era pobra o tenia quartos.

També collíem les olives i en fèiem oli per al gasto propi, en acabar d’estudi jo i els meus germans mos en anàvem al tros amb un sarpat d’ametlles i quatre figues seques al morral. Sisquere haguéssim tingut el que teníu vosaltres ara, canalla.

Allà hi havia els nostres pares i padrins que collien olives i nantros després de berenar els havíem d’ajudar una estona. Més tard ja podíem anar a jugar amb les amigues.

Cap a la primavera tot era més bonic, tots els animals i les plantes despertaven del seu son hivernal, un gran esclat de vida, els presseguers florien amb unes precioses flors roses, els sembrat creixia ben verd i les flors florien, els animals sortien de la hibernació i al meu poble semblava que tothom estigués de més bon humor.

La canalla tornàvem a jugar als carrers i tot l'ambient s'omplia d'alegria.

I fins aquí una de les moltes històries de la meva vida, espero que us hagi agradat.

Amb el que us he explicat en aquesta història podeu veure com han canviat les coses en uns anys i que de vegades hem d'estar agraïts pel que tenim en comptes de pensar tan sols en el que voldríem tindre.

Categoria: Infantil prosa

Pseudònim: King Kong

Data de naixement: 26-03-2012